

tus sum. Eo scilicet modo, ut ipsi sint testes alium succedendi et consecrandi subrogandique in loco meo qui digne præesse et prodesse possit Ecclesiæ, cui hactenus indigne præfui. Et ut inde ultra nul-

lam repetitionem aut interpellationem auctoritate canonica facere valeam, manu propria mea subscribens firmavi. Ebo quondam episcopus subscripsi.

EBBONIS APOLOGETICUM.

(Apud Acherium, Spicil. tom. III.)

EBONIS Rhemensis archiepiscopi, sanctæ sedis apostolicæ legati pro conversione paganorum redemptioneque captivorum, ex consensu Ludovici Cæsaris, totiusque palatinæ dignitatis ejus directi, postea qui persecutionis tempore plurimorum episcoporum cæterorumque nobilium laicorum exsilia passorum, Rhemensi ab ecclesia pulsus, septennique custodia pressus, hinc succedente Lothario Augusto revocatus, publica ac auctoritate ecclesiastica restitutus, assistentibus vel decernentibus magnis consilibus pariter cum sanctis hic subscriptis catholicis præsulibus, Drogone archipalatino præsule, sanctaque unanimitate illi omnes isti concordēs, Autgarius archiepiscopus, Amalwinus archiepiscopus, Audax archiepiscopus, Hetti archiepiscopus, Joseph episcopus, Adalulfus episcopus, David episcopus, Hrodungus episcopus, Gislebertus episcopus, Herminus episcopus, Frotharius episcopus, Badaratus episcopus, Hagano episcopus, Hrotgarius episcopus, Ado episcopus, Samuel episcopus, Provocatus episcopus, Hrambertus episcopus, Rataldus..... Amalricus vocatus episcopus, cum cæteris plurimis presbyteris ac diaconibus, in Ingelenheim palatio publico assistentibus. His namque explicitis canonicæ restitutionis, palatinis summis negotiis, comprovincialium receptionis solemniter roborata VIII Idus Decembris existit principali in ecclesia et sancta sede Rhemensi, obviam ibi occurrentibus cunctis dioceseos præsulibus aut missis, cum concivibus inclytis, ecclesiastica aut publica necessitate vel utilitatē promotis, quibus veniendi impossibilitas sola non restitit, generali conventu congratulantes, hanc subscriptionem publicam concordii unanimitate celebrata, priscorum Patrum exemplis edocti rationabiliter ediderunt.

Hæc ita scribendo omnes subternotati antistites unanimiter præfigentes sanxerunt.

Dum non habetur incognitum, quod a pluribus videtur esse compertum, qualiter Ecclesia hæc maxima Galliarum sub regimine Francorum diversis perturbationibus, ac discordiis principum indignatione violenta, his temporibus agitata vexatur; unde et plurimi episcoporum vi propriis a sedibus expulsi, aut timore derelictis gregibus, diversis in partibus exsulantur. Inter quos etiam Ebo archiepiscopus Rhemensis ecclesiæ, raptus a propria sede, principum indignatione violenti exsilio ductus est. Unde et reductus sub custodia, ut periculum evaderet, et furores persequentium mitigaret, redimendo

tempus, ut meliori tempori se reservaret, cum consensu episcoporum pontificali secessit a ministerio, dum inter terrores et discordias ratio non sinit immolare victimas, dicente Domino: *Si offers munus tuum ad altare, et recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum te, relinque ibi munus tuum, etc. (Matth. v, 23.)* Postquam vero Deus Ecclesiæ suæ tranquilliora reddidit tempora, placuit principibus et magistratibus ecclesiasticis, ut isdem pastor ad debitum ovile reverteretur, et oves quas compulsus reliquerat, tuendas reciperet iterum.

Quibus et ecclesiasticis debitis negotiis ego Theodericus, Cameracensis episcopus, assensum canonicè præbens: sicut prius de illius discessu compatiendo dolui, ita et modo de illius reversione congaudens, constitutiones has seniorum vel fratrum roborando subscripsi; quia talia sæpe contigisse et in aliis ecclesiasticis gestis legi.

Hrodhadus Suessionensis episcopus hæc ita similiter roboravi.

Hildemannus Belvacensis similiter.

Symeon Laudunensis similiter.

Erpwinus Silvanectensis similiter.

Raginharius Ambianensis similiter.

Emmo Nomiomacensis similiter.

Folcwinus Taravanensis similiter.

In nomine Domini nostri Jesu Christi Dei summi, glorioso imperante Ludovico Cæsare, cujus prima tempora regni quanquam valde coruscarent prospera, ultima tamen ejus concussa nimia adversitate divinam quasi indignationem illam passa, quam de novissimis temporibus vis semper terret evangelica, dicens: *Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater filium, et insurgent filii in parentes (Matth. x, 21)*. Multi denique hinc potentes expulsi sunt a patria; episcopi quoque Dei, aliive ministri custodias et exsilia passi; quidam etiam utriusque sexus nobiles laici ad monasticum habitum compulsi, ut saltem his flagellis celeri castigatione compuncti, remedia salutis reciperent; quia quos blanda vitiaverat prosperitas, necesse erat ut dira purgaret adversitas, ne ad tartaream vindictam divina ultro sæveret majestas.

His etenim manifestis cognitis periculis, ego Rhemensis Ebo indignus episcopus, inter cæteros anxios tribus afflictus preaturis, id est, sublati robis omnibus, in ira vel custodia oppressus principis, insuper et fessus ægritudine corporis, sancto cum Paul-

mista dicere non erubui : *Iniquitatem meam annuntiabo, et cogitabo pro peccato meo (Psal. xxxvii, 19)*; divinis flagellis monitus si in prosperis legem Domini neglexi, ad ipsam in adversis confugere debui; ita ut, si quem per potentiam quondam injuste læsi, hinc in angustiis me lædentem ferre patienter devovi. Si cui etiam aliquid indebite abstuli, ablati mihi omnibus non contradixi, sed auferenti tunicam, etiam et pallium reliqui. Si enim quandoque unicum neglexi inimicum diligere, hinc et pro persecutoribus orare didici. Sicque humili satisfactione nemetipsum accusans, furores persequentium mitigare, plus quam litigare decrevi; sancto instruente Abraham, qui inter pericula a prælatione uxoris se exuens, vim facientibus humiliter cedere magis, quam damnabiliter resistere elegit. Sanctus utique Apostolus non minus eadem docuit, cum dixit : *Non vosmetipsos defendentes, charissimi, sed date locum iræ (Rom. xii, 19)*. Inter divina siquidem verbera beatus Job non murmurare, sed orare atque confiteri peccata maluit, cum anxius inter cætera multa lamenta dixit : *Peceavi : quid faciam tibi, o custos hominum? (Job vii, 20)*. Quibus multimodis Patrum animatus exemplis, ductus eodem mundano impetu, compulsus ad tribunal palatinum, non ad synodalem sanctorum conventum, quo violenter non licet trahi, sed magis liberum canonicè convocari episcopum. Contigit tamen me in media multitudine sanctorum astitisse fratrum, hiemali vexatione diutina ibi afflictorum, quorum consolatione pia recreatus, illa mihi divinitus inspirata sententia charitatis præsto apparuit condolentium, sicut scriptum est : *Cum patitur unum membrum, compatiuntur omnia membra (I Cor. xii, 26)*; quorum consilio adjutus tres mihi ex ipsis elegi secretissimos adjutores, Aulfum videlicet archiepiscopum, Badaradum Modoinumque episcopos, cum quibus de Salvatoris nostri institutione peccatorumque remissione diligenter contuli, memor evangelici præcepti dicentis : *Si offers munus tuum ad altare et ibi recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum te, relinque ibi munus tuum ante altare (Matth. v, 23)*. Hac igitur auctoritate cernens, quia frater, quanto magis quia princeps meus commotus adversum me erat, reliqui munus oblationis meæ ante altare, et summa satisfactione jam dictorum consensu confessorum vel fratrum succumbens propter [specem] recuperandi concordiam illatas omnes patienter suscepi injurias, et paritate confessionis remissionem peccatorum veniamque, et non condemnationem percipere credidi, quia superbiam in me judicavi ut necem diabolicam, vanam gloriam, ruinam perpetuam : mundi hujus (quod est amatorum mundi) noxiam amicitiam, quæ divino testimonio ad Dei pertinet inimicitiam, in me damnavi ut poenam tartaream, sacra dicente Scriptura : *Qui hujus sæculi amicus fuerit, inimicus Dei deputabitur (Jac. iv, 4)*. Fratricis convicium, ut fatue dictum, lege evangelica deputavi ut gehennale supplicium : mendacium quoque vel odium non minus

quam homicidium exsecravi, testante apostolo : *Qui odit fratrem suum, homicida est (Joan. iii, 15)*. Eodem modo mendacium respui, ut scelus pessimum, de quo divinitus habetur præfixum : *Perdes omnes qui loquuntur mendacium (Psal. v, 7)* : quo scelere offenditur Deus, decipitur proximus, perit et ipse propria necessitate delosus. Quibus quidem aliisque similibus formidolosissimis pestibus territus atque compunctus, non fecte, sed devotè corripiente me Domino ingemui, qui quos amat, arguit, flagellat omnem filium, quem recipit (Heb. xii, 6), sancto elamante Apostolo : *Cum judicamur, a Domino corripimur, ut non cum hoc mundo damnemur (I Cor. xi, 32)*.

Ne igitur sævientes in me amplius peccarent, Salvatoris nostri evadendi usus sum argumento, qui inter manus persequentium se abscondit, et exivit de templo, neque periculis imminantibus distuli exire de templo, et secedere a pontificali officio, qui violenter triennio jam exclusus eram a debito sacrificandi loco. Nam et apostoli tempore passionis terri, non ritum sacrificandi, sed provida circumspectione abdita tantum loca orationis quærebant latitandi : quia metus fraternæ cum discordia divini rite non celebrat charismata, etiam et tempus lugendi non exposcit solemnia, sed potius evadendi remedia, dicendo : *Confitebor adversum me injustitias meas : et tu remisisti impietatem peccati mei : pro hac orabit ad te omnis sanctus in tempore opportuno (Psal. cxli, 6)*. In hoc ergo tempore opportuno si sancti pro remissione peccatorum laborant, peccatores utique ad confessionis remedia currere non differant necesse est. Unde et nequaquam noxia, sed potius saluberrima habenda est illa confessionis meæ publica inscriptio, per quam perhibetur certa peccatorum posse fieri remissio, dum lex poenitentium, quæ a mœrore incipit, ad gaudia merito consurgit, divina dicente sententia : *Qui seminant in lacrymis, in gaudio metent (Psal. cxv, 6)*; neque enim Dominus despiciere aut damnare, sed potius sanare atque erigere contritos corde legitur. Subscriptionem ergo mihi in angustiis, nequaquam damnationis sed potius ereptionis titulo edidi, quam non convictus, sed valde constrictus pertuli, melius hic inserendam adnotatione publica prævidi in testimonio veritatis, ne aucta aut minuta maculetur alicujus æmuli quandoque mendacii, ut et quod tunc gestum est secreto ereptionis argumento, hinc jam publico ubique discutiatur ab omnibus veræ charitatis studio, et dum nullum ibi certum damnationis prædignetur crimen, nullatenus ullum possit ultra pati confusionis discrimen. Non noxia ergo, sed valde proficua habenda est talis subscriptio, quæ furores persequentium mitigavit, hiemales anxias vexationes fratrum porrecta levigavit, me etiam ab ira persequentium eripuit; insuper et secundum sanctorum Scripturarum auctoritatem mihi confidenti remissionem porrigit peccatorum, si perseveravero divinitus castigatus certa in emendatione morum. Scripsi

utique in quo apud Deum non corruui, sed potius humill satisfactione convalui, et hæc ita vim facientibus edita obtuli, quia certus sum, et scio cui credidi dicens : Ego Ebo indignus episcopus, etc. *Vide confessionem, supra.*

Si quis vero per salutarem hanc in pressuris repletam conscriptionis formulam me damnandum decreverit, similiter et in omnibus scriptis meis me opprimere poterit, in quibus nunquam me iustifico, sed semper indignum episcopum subscribens ubique denuntio. Nec tamen me in hac eadem subscriptione ullus violatorem aut mendacem deprehendere poterit : quia nemo ibi postea utilior præfuit, sed septenni ferme sub pœnitentiæ spatio, quo in sancta Ecclesia peccatorum pœnitentibus fieri solet remissio, patienter exspectans, nemini consecrationis ibi dignitatem impedivi. *Nolite ergo, dicente Domino Deo nostro, condemnare, et non condemnabimini : in quo enim iudicio iudicaveritis, iudicabimini (Luc. vi, 37).*

Conscripção itaque hæc diversis necessitatibus, id est, delictorum vel persequentium occasione confecta, si adhuc scandalizanti alicui scrupulum generat, universorum ibi quæso verborum rationem discutiat, in qua certo crimine invento, unde canonice rite sequatur damnatio, iuste precor ; et non livide iudicet proximum, dumque se æstimat stare, videat ne cadat, quia lividus iudex festucam in alterius quærens trabem, in suo nequaquam sentit oculo. Luce clarius namque canonice fulget auctoritas, quod sicut sine certo crimine canonice nunquam deiecit episcopus, ita nec absolute spontanea, quanto minus violenta alterius sub custodia non licet recedere episcopum sine concordia præsentia, vel consensu civium subditorum.

Prævalet ergo merito in omnibus his ecclesiastica repetitio supra quascunque alias adinventiones violentas aut libitas, sua magis quam Jesu Christi quærentium. Iuste ergo iudicantur omnia irrita, quæcunque non fuerant auctoritate canonice undique fulta. Fidissimus denique tot talibusque præsidiiis ecclesiasticis ac statutis præsentia et æterna quæsi remedia, dum nimis tacendo in tempore loquendi, nimisque loquendo in tempore tacendi, inter cætera memetipsum noxia reprehendi contagia, divinam majestatem implorans, ut ponat ultra custodiam ori meo, et ostium circumstantiæ labiis meis. *Ne declinet cor meum in verba malitiæ ad excusandas excusationes in peccatis : sed corripiat me justus semper in misericordia (Psal. cxi, 3, 6).* Cum enim nec justum nisi in misericordia sinat corripere divina potentia : quomodo peccator peccatorem damnare licite poterit divina sine vindicta? Dominus utique dominantium meretricem legalibus pœnis dignam,

non nisi sine peccato quemquam damnare acquivit (*Joan. viii, 3*) : quo pietatis exemplo compunctum corde non mortificare, sed misericordiam magis quam sacrificium se velle monstravit (*Ose. vi, 6*). Publicanum siquidem seipsum accusantem non condemnavit (*Luc. xviii, 13*), sed magis iustificavit, nec oppressit, sed extulit, cum non dixit : *Qui se humiliat condemnabitur, sed exaltabitur (Luc. xiv, 11)*. Semivivum similiter prostratum non respuit, sed procurandum sanctis stabulariis ligandi solvendique potestatem habentibus commisit, et super divina accepta denariorum reparandi munera compassione proprie condolere pro æternæ mercedis lucro commonuit, dicens : *Quodcunque supererogaveris, ego cum rediero, reddam tibi (Luc. x, 30-35)*. Davidica quippe compunctio momentanea, non dejectionem sed recuperationem meruit. Sancti quoque apostoli de promissa ac mentita in passione perseverantia, post resurrectionem vero de stultitia, et incredulitate vel cordis duritia increpati : Petri etiam negatio contritione cordis purgata. Nequaquam damnatos hos, verum etiam correctos pristinisque dignitatibus restitutos non solum celebrat, sed potius de reparatione lapsorum imitando gloriatur ubique gavisa sancta Dei Ecclesia. Moderna equidem auctoritate palatina compulso in angustiis ad monasticum pœnitentis habitum utriusque sexus laicos, itemque pace reddita redisse ad statum sæculi pristinum manifestum est ; quo etiam ritu nullum esse dedecus constat, si offensus clericus post humilem satisfactionem sui debitum clericatum recuperat.

Igitur tam manifestis Novi ac Veteris Testamenti divinis nobis ostensis beneficiorum exemplis, ad jam dictam vulgo notam satisfactionem humilem me devotus obtuli, eo quod recuperationem magis quam damnationem unquam ab initio semper humilis meruit satisfactio. Postquam vero persecutionem succedente offensi principis glorioso hærede Lothario Cæsare, mox mihi ecclesiastica restituta est concordia, et vacantem Ecclesiam, quam quondam violenter amiseram inveniens, non præsumptive, sed repentibus ibi sanctis ordinibus debite septennem fere post satisfactionem recepi, assistentibus cum principe magnificis præsulibus plurimis, quorum auctoritate omnium revocatus, hanc annotationem futuris temporibus recitandam, scriptis his memorabilibus in universa Ecclesia Dei catholica manifestam fieri placuit, et sinistras opiniones falsorum fratrum hæc certa veritate prolata delere, sanctis verisque fratribus in his omnibus satisfacere decuit, et plus de gratia recuperationis congaudere quam de nequitia damnationis dolere, suggerens (sicut oportuit) festiva hæc restitutio Deo dignis posteris procurabit.